

Regionálne Trampské Združenie - Pezinok

Malokarpatský občasník

ročník 4

4/2012

Národná prírodná rezervácia Jurský Šúr

NPR Jurský Šúr Pre potreby Regionálneho tramského združenia – Pezinok - 8. Blatošlap, 20.10.2012. Spracovala: RNDr. Lucia Budinská – Rendy.

Svätý Jur

Keďže tohoročný Blatošlap sa koná v blízkosti mesta Svätý Jur, na začiatok mu patrí pár riadkov. Svätý Jur je starobylé mestečko, ktoré leží vo vínorodnom kraji na úpätí Malých Karpát, necelých 14 km od Bratislavy. Historické jadro Svätého Jura bolo vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu. Nadmorská výška stredu mesta je 180 m, katastrálna výmera je 3 987 ha a mesto má 5369 obyvateľov. Začiatky osídlenia mesta sa odhadujú do doby predhistorickej. Okolo roku 3000 pred našim letopočtom sa usadili na vyvýšenom ostrove v močarine pralesa Šúr ľudia mladšej doby kamennej, ktorí sa už zaoberali poľnohospodárstvom. Z doby veľkomoravskej pochádza vznik mohutného hradiska. Patrilo do systému tzv. Bratislavskej brány spolu s ďalšími strážnymi pevnosťami v Bratislave, Devíne a v Devínskej Novej Vsi. Najstaršia písomná pamiatka týkajúca sa Svätého Jura je z roku 1209, avšak nie je to dokument o založení mesta. Podľa nej sa Svätý Jur stal v roku 1209 slobodným trhovým mestom (forum liberum). V blízkosti mesta smerom k Šúru sa nachádzajú pramene s alkalickou sírnatou vodou. Chemický rozbor liečivej vody uverejnil v roku 1859 Dr. Alexander Bauer. Od začiatku 17. storočia tu boli sírnaté kúpele, neskôr ústav pre postihnutú mládež. K mestu Svätý Jur sa viažu povesti: O svätom Jurajovi, O hrade Biely Kameň a O Tureckej studničke.

Národná prírodná rezervácia Jurský Šúr

Národná prírodná rezervácia (NPR) Jurský Šúr sa nachádza v katastri obcí Svätý Jur a Chorvátsky Grob. Bola vyhlásená v roku 1952, má rozlohu 6,55 km² (655 ha) a ochranné pásmo je 1,45 km² (145 ha). Predmetom ochrany je posledný a najväčší zvyšok vysokokmenného barinato-slatinného jelšového lesa v strednej Európe, po ktorého obvode sa nachádzajú zvyšky mokrých a rašelinných lúk. Je tu bohatá biodiverzita na malej ploche a množstvo ohrozených druhov. Nachádzajú sa tu aj xerothermné biocenózy, ktorých súčasťou je riedky dubovobrestový les nazývaný Panónsky háj a slanisko. Lokalita bola 2. júla 1990 zaradená do zoznamu Ramsarských lokalít medzinárodného významu.

Dejiny

Šúr je ojedinelým prírodným úkazom so zvláštnym spôsobom vzniku. Vznikol zhruba pred desaťtisíc rokmi, v mladších štvrtohorách, v priehlbni pozdĺž východných svahov Malých Karpát. Táto priehlbina vznikla tektonickou činnosťou a naplňala sa vodou pritekajúcou z malokarpatských svahov a Dunaja. Vzniklo tu tak obrovské, no veľmi plytké jazero, ktoré sa naplňalo nielen vodou, ale postupne sa zanášalo aj štrkom, pieskom a hlinou. V plytkej vode sa darilo rastlinám, ktoré postupne odumierali a usadzovali sa na dne. Tlením sa z nich vytvárala rašelina. Tak postupne vznikol Šúr, nepriechodný močiar pokrytý stromami a iným rastlinstvom, v priebehu roka často zaliaty vodou. V tomto období siahal od Bratislavy po Modru a Bernolákovo. Močariny tvorili prirodzenú zásobáreň zveriny a vtáctva pre obyvateľov okolitých obcí. Zároveň

tvorili aj rezervoár pitnej vody, ale keďže boli prekážkou pre rozširovanie poľnohospodárskych plôch, už v stredoveku sa usilovali o ich vysušovanie. To sa však dialo iba v malom a Šúru to podstatnejšie neublížilo.

V roku 1896 prekopali cez Šúr kanál, ktorý prispel k podstatnému zníženiu hladiny jeho vôd. Kanál sa však po čase zaniesol a voda stúpila na pôvodnú výšku. Už vtedy prírodovedci upozorňovali na mimoriadnu hodnotu jeho fauny i flóry. Napriek úsiliu o jeho záchranu vznikol v roku 1929 vládny projekt na úplnú likvidáciu Jurského Šúra. Kvôli hospodárskej kríze bol pozastavený, ale už v rokoch 1941 až 1943 bol vykovaný ďalší kanál, ktorý odvedol vody z pritekajúcich potokov. Šúr takmer úplne vyschol. Začalo sa tu dariť požiariom.

Šúrske rybníky sa nachádzajú už na mape zo začiatku 17. storočia. Dnešnú podobu získal pri úprave tokov a miestnou ťažbou štrku v roku 1949. Štrk tu po sebe zanechala rieka Dunaj, ktorej koryto sem viackrát zasiahlo v starších aj mladších štvrtohorách

Až v roku 1952 sa ochranárom podarilo dosiahnuť, že rezervácia bola Vyhláškou Povereníctva školstva, vied a umení vyhlásená za chránené územie. Šúr si to skutočne zaslúžil.

Rastlinstvo, rastlinné spoločenstvá a živočíšstvo

Pri Šúrskom rybníku rastú druhy rastlín, ktorých korene sú prevažne pod vodnou hladinou – trstina obyčajná (*Phragmites australis*), pálka úzkolistá (*Typha angustifolia*) a pálka širokolistá (*Typha latifolia*). Na hladine plávajú drobné lístky žaburinky menšej (*Lemna minor*). Brehy rybníka obrubujú vrby a topole – vrba biela (*Salix alba*), topol čierny (*Populus nigra*). Nad vodami rybníka lietajú početné druhy hmyzu, vážka ploská (*Libellula depressa*) a šidlo lúčne (*Brachytron pratense*). Vody rybníka brázdí korčuliarka obyčajná (*Gerris lacustris*). Rybník sa využíva na hospodársky chov rýb, najmä kapra (*Cyprinus caprio*), šľuky (*Esox lucius*) a zubáča (*Stizostedion lucioperca*). V súčasnosti je jediným pôvodným druhom vo vodách Šúru čík (*Misgurnus fossilis*). Z obojživelníkov tu možno stretnúť aj skokana rapotavého (*Rana ridibunda*), skokana štíhleho (*Rana dalmatina*), ropuchu obyčajnú (*Bufo bufo*) a rosničku zelenú (*Hyla arborea*). Obojživelníky a malé rybky sú obľúbenou potravou plazov. Typickými hadmi rybníka sú užovka obojková (*Natrix natrix*) a užovka fľakaná (*Natrix tessellata*). V trstine po okrajoch rybníka sú vhodné podmienky na hniezdenie mnohých druhov vodných a pri vode žijúcich vtákov. K najvzácnejším patrí buciak veľký (*Botaurus stellaris*), ktorý sa pri rybníku objavil po dlhšom čase až v roku 2002 a buciačik malý (*Ixobrychus minutus*). Pravidelne sa tu vyskytuje kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), ktorá si svoje dômyselne spletené hniezda pripevňuje až na samý koniec tých najtenších konárikov. Hniezdi tu aj kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*) a labuť hrbozobá (*Cygnus olor*).

K pravidelným návštevníkom rybníka patria tiež volavky a to najmä volavka popolavá (*Ardea cinerea*). Volavka biela (*Egretta alba*) a chavkoš nočný (*Nycticorax nycticorax*), ktoré tu síce nehniezdia, ale nachádzajú tu dostatok potravy v podobe malých rybičiek a obojživelníkov. K najpočetnejším hniezdičom patria kačice divé (*Anas platyrhynchos*), hojné sú aj trsteniariky veľké (*Acrocephalus arundinaceus*), ktorých prenikavý škriekavý hlas pripomínajúci rapkáč, sa často ozýva z trstiny. Z cicavcov tu možno vidieť napr. nepôvodnú ondatru pižmovú (*Ondatra zibethicus*) a oba druhy dulovníč (*Neomys*). Loviská tu majú aj viaceré druhy netopierov, napr. netopier vodný

(*Myotis daubentonii*), ktorý si tu loví potravu – drobný lietajúci hmyz – priamo nad vodnou hladinou.

Vzácnym fenoménom Šúru je **slatinný jelšový les** s typickými barlovými koreňmi, ktorý je ojedinelým zvyškom zaplavovaných „pralesov“ Podunajskej roviny. Jelšový les sa tu vyvinul na každoročne zaplavovaných pozemkoch. Je to spoločenstvo rastlín, ktoré sa najlepšie prispôbilo prostrediu – slatinnej pôde, podzemnej vode, záplavám a klíme. Zo stromov prevláda jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*). Na miestach s dlhšie stojatou vodou stromy vytvárajú barlovité korene, ktoré ich podopierajú a umožňujú im lepšie dýchanie. Stromy často rastú na vyvýšených ostrovčekoch v trsoch, kde z jedného pňa vyrastá niekoľko kmeňov. Bez vody jelšový les vysychá. Okrem jelše sa tu miestami vyskytuje vrba biela (*Salix alba*), jasene (*Fraxinus*), topole (*Populus*) a čremcha obyčajná (*Padus avium*). Zo vzácných a ohrozených druhov húb, rastlín a živočíchov tu boli zistené napr. lišajníky diskovka kučeravá (*Parmelia caperata*), diskovka zahnutá (*Parmelia revoluta*), cievnaté rastliny – prhľavka kyjevská (*Urtica kiovensis*). Bleduľa letná (*Leucojum aestivum*), starček barinný (*Senecio paludosus*), mäkkýše valvata pupkatá (*Valvata pulchella*), *Aninus spirorbis*, chrobáky bystruška barinná (*Carabus elathratus*), krasoň jelšový (*Dicerca alni*), fuzáč vrbový (*Lamia textor*), motýle dúhovec menší (*Apatura ilia*), bielopásavec topoľový (*Limenitis populi*) a babôčka brestová (*Nymphalis polychloros*).

Jelšový les je na jar významným biotopom pre rozmnožovanie obojživelníkov. Časté sú skokan štihly (*Rana dalmatina*), skokan ostropyský (*Rana arvalis*), mlok obyčajný (*Triturus vulgaris*), mlok dunajský (*Triturus dobrogicus*) a kunka žltobruchá (*Bombina bombina*). Vysoká hladina vody v lese umožňuje hniezdenie viacerým druhom vtákov. Početná je najmä kačica divá (*Anas platyrhynchos*). Žijú tu mnohé d'atlovce napr. aj náš najväčší d'ateľ – tesár čierny (*Dryocopus martius*). Vhodné miesta na hniezdenie nachádzajú v jelšovom lese aj dravce najmä myšiak hôrny (*Buteo buteo*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*) a jastrab krahulec (*Accipiter nisus*). Donedávna tu hniezdil aj bocian čierny (*Ciconia nigra*). V posledných rokoch už v šúrskom lese nehniezdi, pravidelne sem však prilieta za potravou. Z cicavcov je početná srnčia a diviacia zver, bežné sú aj kuny a lišky. Staré bútľavé stromy sú obľúbeným úkrytom netopierov. K najbežnejším druhom patrí raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), večernica malá (*Pipistrellus pipistrellus*) a netopier vodný (*Myotis daubentoni*).

Ďalším rastlinným spoločenstvom, ktoré sa v Šúri nachádza je **Panónsky háj**. Predstavuje komplex vzácných zvyškov nížinného teplomilného dubovo-brestového lesa. Vyskytujú sa tu početné druhy teplomilných lesných a lesostepných biotopov a xerotermných travinno-bylinných porastov. Dnešný Panónsky háj je už len zvyšok pôvodného lesa. Rastie tu dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), brest väzový (*Ulmus laevis*) a jaseň štihly (*Fraxinus excelsior*). Hojne sa vyskytuje javor poľný (*Acer campestre*), slivka trnková (*Prunus spinosa*) a zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*). Z bylín tu možno nájsť chochlačku dutú (*Corydalis cava*), fialku lesnú (*Viola reichenbachiana*), fialku srstnatú (*Viola hirta*), blyskáč jarný (*Ficaria verna*), zádušník brečtanovitý (*Glechoma hederacea*), zbehovec plazivý (*Ajuga reptans*) a ďalšie druhy. Zo vzácných húb tu boli zistené napr. hríb kráľovský (*Boletus regius*) a suchohrúb marhuľovožltý (*Xerocomus armeniacus*),

z cievnatých rastlín napr. zlatofúz južný (*Chrysopogon gryllus*). Táto časť rezervácie s bohatým zastúpením teplomilných drevín má veľký význam pre ochranu hmyzu. Žijú tu chrobáky napr. najväčší európsky chrobák roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), *Colon murinum*, blanokrídlovec drevuľa cudzopasná (*Orussus abietinus*), drevár fialový (*Xylocopa violacea*), motýle oztrôžkár slivkový (*Fixenia pruni*), ostrôžkár trnkový (*Satyrium spini*), modráčik hnedoškvorný (*Meleagrea daphnis*) a iné. Na suchších miestach Panónskeho hája je častá modlivka zelená (*Mantis religiosa*). Z plazov tu možno vidieť jaštericu obyčajnú (*Lacerta agilis*), užovku hladkú (*Coronella austriaca*) a užovku stromovú (*Elaphe longissima*). Brestové dúbravy poskytujú dobré podmienky aj na hniezdenie vtákov. V minulosti tu bola častá krakľá belasá (*Coracias garrulus*) a dudok chochlatý (*Upupa epops*). Dnes vidieť a počuť d'atla prostredného (*Dendrocopus medius*), penicu jarabú (*Sylvia nisoria*) a strakoša červenochrbtého (*Lanius collurio*). Z cicavcov sú najpočetnejšie drobné hlodavce - ryšavky (*Apodemus*), hrdziak lesný (*Clethrionomys glareolus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Tu žijú viaceré druhy netopierov, bielozubky (*Crocidura*), jež bledý (*Erinaceus concolor*), kuna lesná (*Martes martes*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*) a hranostaj obyčajný (*Mustela erminea*). Zo vzácnejších druhov bol zistený pľšík lieskový (*Muscardinus avellanarius*), jazvec lesný (*Meles meles*) a myška drobná (*Microtus minutus*).

Súčasťou Panónskeho hája je aj **slanisko** s výskytom ohrozených slanomilných druhov rastlín. Nie je to pravé slanisko, aké sa vyskytujú v Panónskej oblasti na Slovensku, najmä pozdĺž Dunaja na Žitnom ostrove sú tu však miesta predovšetkým na zošliapavaných stanovištiach, kde vidieť také zasolenie pôd, že vyzrážané soli vytvárajú na ich povrchu biely poprašok. Zasolené biotopy a slanomilné druhy patria vo vnútrozemí strednej Európy medzi zriedkavé a ohrozené. Aj na Slovensku patria medzi chránené. Rastú tu napr.: skorocel prímorský (*Plantago maritima*), palina slanomilná rozložitá (*Artemisia santonicum* subsp. *patens*), hadokoreň sivý (*Podospermum canum*), prerastlík najtenší (*Bupleurum tenuissimum*), kotúč modrastý (*Eryngium panum*), hviezdovec sivý (*Galatella cana*), sitina Gerardova (*Juncis gerardii*), chvostovec panónsky (*Pholiurus pannonicus*), astrička panónska (*Tripolium pannonicum*) a šalát vrbolistý (*Lactuca saligna*)

Odborníci tu zistili výskyt viacerých druhov živočíchov nových pre vedu alebo novozistených pre územie Slovenska: V roku 1972 to boli pijavice – *Batracobella slovacae*, v roku 1991 vošky – *Somaphis bratislavensis*. V území sa nachádza vyše 120 druhov rastlín zaradených do Červeného zoznamu (okolo 50 druhov je považovaných za vzácne, zraniteľné alebo ohrozené na Slovensku a/alebo v Európe). Žije tu približne 330 významných druhov živočíchov (vyše 100 druhov je ohrozených alebo chránených), bolo zistených 82 druhov mäkkýšov. Šúr je aj významným sídlom chránených druhov obojživelníkov a plazov a nemenej významným miestom pre hniezdenie ohrozených druhov vtákov. Vďaka tomu bol Šúr zaradený aj do zoznamu Ramsarských lokalít. Ramsarská konvencia bola podpísaná 2.2.1971 – je to Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam, najmä ako biotopy vodného vtáctva. Na Slovensku máme 13 takýchto mokradí medzinárodného významu. (Rybníky Senné, Niva Moravy, Alúvium Rudavy, Šúr, Tisa, Latorica, Parížske močiare v Gbelciach, mokrade Oravskej kotliny, Mokrade Turca, Poiplie, Domica, Dunajské luhy, Orava a jej prítoky.)

Súčasnosť

Napriek tomu, že sa NPR Šúr dostalo aj takéhoto medzinárodného uznania, čaká už vyše šesťdesiat rokov na zabezpečenie zodpovedajúcej úrovne ochrany. Prírodné hodnoty tohto jedinečného územia boli totiž v minulosti narušené už spomínanými viacerými

negatívnymi faktormi, z ktorých väčšina pôsobí dodnes. Rozhodujúcim negatívnym faktorom z hľadiska existencie mokrad'ových spoločenstiev bolo narušenie vodného režimu v dôsledku odvodnenia. Za posledných 60 rokov nebola tomuto problému venovaná dostatočná pozornosť a mokrad'ové spoločenstvá v rezervácii preto trpia nedostatkom vody. Je preto potešiteľné, že sa v súčasnosti začala realizácia projektu na obnove vodného režimu v NPR Šúr. Projekt realizuje Asociácia priemyslu a ochrany prírody (APOP), ktorá je aj zriaďovateľom Náučného chodníka.

Náučný chodník Prírodné klenoty Šúru

Základné informácie o náučnom chodníku

Kraj: Bratislavský

Okres: Pezinok

Chránené územie: NPR Šúr

Východisko: Sv. Jur

Trasa: Sv. Jur - pri Fangovskom potoku, prechádza okolo rybníka, Biologickej stanice Prírodovedeckej fakulty UK, ďalej cez Panónsky háj a končí pri cestnej komunikácii v Čiernej vode.

Dĺžka: 4,1 km

Čas prechodu: 1 - 1,5 hod.

Počet zastávok: 6 a 3 vstupné IP (začiatok NCH, Vajnory a Čierna Voda)

Zameranie chodníka: prírodovedné, environmentálne

Typ chodníka: samoobslužný, jednosmerný, peší, letný, zimný

Náročnosť terénu: nenáročný

Návaznosť na turistickú značku: nie je

Prístup: začiatok NCH je pri Fanglovom potoku za budovami skladov neďaleko Svätého Jura

Rok otvorenia, garant: 2006, Asociácia priemyslu a ochrany prírody (APOP) Bratislava

Textový sprievodca: nie je, len Sprievodca Šúrom - Obnova vodného režimu v národnej prírodnej rezervácii Šúr. Vydaný v rámci projektu "Obnova vodného režimu v NPR Šúr", ktorý podporuje Európska komisia v rámci programu LIFE - Nature

Kontakt: Asociácia priemyslu a ochrany prírody (APOP), Heydukova 25 811 08

Bratislava, Tel.: 0252962978, E-mail: apop@apop.sk

Názvy informačných panelov

1. Život v Šúrskom rybníku
2. Bohatstvo jelšového lesa
3. Národná prírodná rezervácia Šúr
4. Panónsky háj včera a dnes
5. Starý dub spomína
6. Aj v slanej pôde je život

Biologická stanica Šúr

Biologická stanica Šúr je vysunutým pracoviskom Katedry ekológie z Prírodovedeckej Fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Stanica poskytuje priestory na realizáciu skupinových terénnych prác a exkurzií, ako aj na realizáciu diplomových a dizertačných prác študentov. Projekt, ktorý tu prebieha dlhodobo, je záchrana korytnačky močiarnej (*Emys orbicularis*) – jej chov v umelom rybníku s vhodnými podmienkami na rozmnožovanie.

Vedúcim biologickej stanice je MUDr. Bystrík Ambruš, pravidelne tu býva správca.

Literatúra:

Čejka, T., Dvořák, L. 2007: Súhrn výsledkov malakologických výskumov v NPR Šúr (1918–2005). Malacologica Bohemoslovaca 6. s. 22-28.

Korpeľ, Š. 1991. Dynamika prírodného jelšového lesa v ŠPR Jurský Šúr. Acta facultatis forestalis 33. Technická univerzita Zvolen. s. 91-113.

Medzinárodne významné mokrade:

<http://www.sopsr.sk/webs/MokrSlov/medzinarodzoznam.htm#2.%20Šúr>

Náučný chodník – Prírodné klenoty Šúru: informačné tabule

Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR:

<http://uzemia.enviroportal.sk/main/detail/cislo/168>

<http://www.enviroportal.sk>

<http://www.naucnehodniky.sk>

<http://www.svatyjur.sk>

<http://www.wikipedia.sk>

ROZLÚČILI SME SA S KAMARÁTMI!

„Plukovník“ Augustín Beleščák

***4.3.1935 – † 25.7.2012**

kamarát, muzikant a tramp.

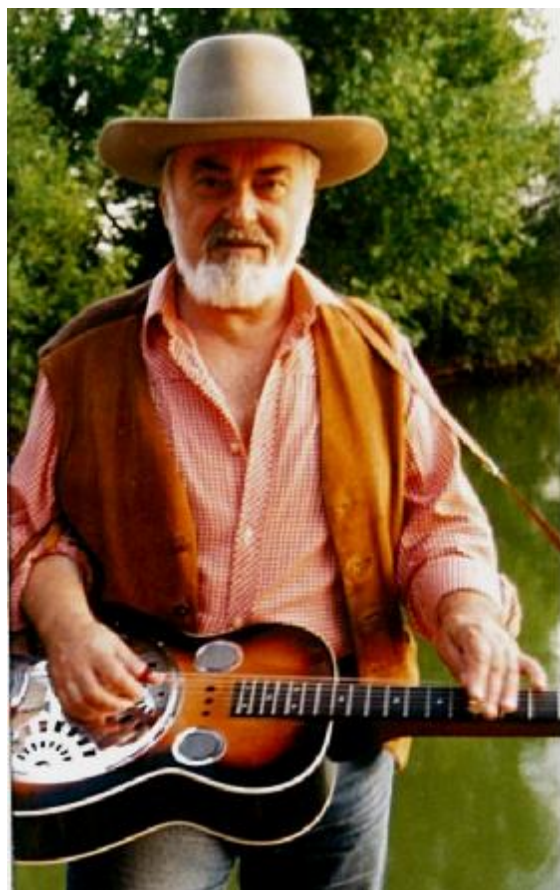
Gusti Beleščák medzi trampami prezývaný „Plukovník“ nás nečakane opustil dňa 25. júla 2012.

Koncom 60. rokov minulého storočia sme ho poznali, ako kapelníka jednej z prvých slovenských country skupín Carawell Western, ktorej zriaďovateľom bol vtedajší MsDO Hlohovec. Tu začínala skupina zo svojimi skúškami a tiež prvými koncertmi. Hral na gitaru, banjo, steel-gitaru a neskôr i na dobro. Už na počiatku svojej muzikantskej kariéry úzko spätý s jeho osobnostným vzťahom k trampingu sa stal priekopníkom slovenských textov na modernú americkú country hudbu. Neskôr to už bola kompletná autorská činnosť ako v hudbe, tak aj v textoch a postupný prienik aj do trampskej hudby a textov. So svojou kapelou sa zúčastnil aj legendárneho českého country a trampskeho festivalu Porta, odkiaľ si odniesli viacero ocenení. V roku 1968 to bola Strieborná Porta. Pod jeho vedením urobili viacero nahrávok do Slovenského rozhlasu a televízie.

V neposlednom rade sa zaslúžil aj o to, že koncom 90. rokov vznikol známy trnavský DOBROFEST, ktorého bol spolutvorcom.

Plukovník svojou tvorbou a životným postojom obohatil slovenský tramping a jeho piesne sa hrajú a spievajú pri potlachových ohňoch a na osadných zruboch dodnes.

Pri stretnutiach s kamarátmi na vandroch vystupovala do popredia jeho priateľská povaha, snaha pomôcť a pobaviť či už hudbou, alebo rozprávaním mnohých historiek skrývajúcich v sebe poznanie v spôsobe a jednoduchosti života amerického “divokého západu”.

Na pietnom stĺpe osadenom trnavskými trampami pod Korlátkom na Rozbehoch pribudla ďalšia tabuľka, sú na nej Plukovníkove iniciály. Nezabudneme.

Celý tramský svet zasiahla ako blesk z jasného neba smutná správa, že na posledný vander vo veku nedožitých 53. rokov odišiel kamarát tramský samotár

„Kuky“ František Mezey.

Nikdy už pri ohni nezaznie jeho hlas, stíchla jeho gitara, ktorá ho sprevádzala celým jeho životom, ako aj jeho povestný klobúk, ktorý z neho robil tuláka so zlatým srdcom, ktorý okolo seba šíril pohodu, úsmev a dobrú náladu. Kuky, bolo nám cťou byť Tvojimi kamarátmi. A mal si nás okolo seba tak veľa, tak ako lístia, ktoré smutne padá na Tvoj hrob v Stupave, kde sme Ťa s láskou a úctou odovzdali zemi. Kde sa s nim 5.11.2012 rozlúčili jeho najbližší kamaráti - členovia regionálneho tramského združenia, country skupina SAMORAST zo Šenkvic, ktorí mu na poslednú cestu naposledy zahrli niekoľko jeho obľúbených piesní. Jeho hlas a gitara stíchla, spomienka na Kukiho však zostáva navždy v našich srdciach.

Češť ich pamiatke!

RTZ Pezinok

JICARILLA-1963-2008

VI. pokračovanie.

Keď sa nám už málilo blízkeho (kvádru - kocky) fleku Epides, zobrali sme špacír, ďalej na 62-ku. Bola to nádherná veľká otvorená lúka, obklopená bujnou vegetáciou o rozlohe aj niekoľkých hektárov.

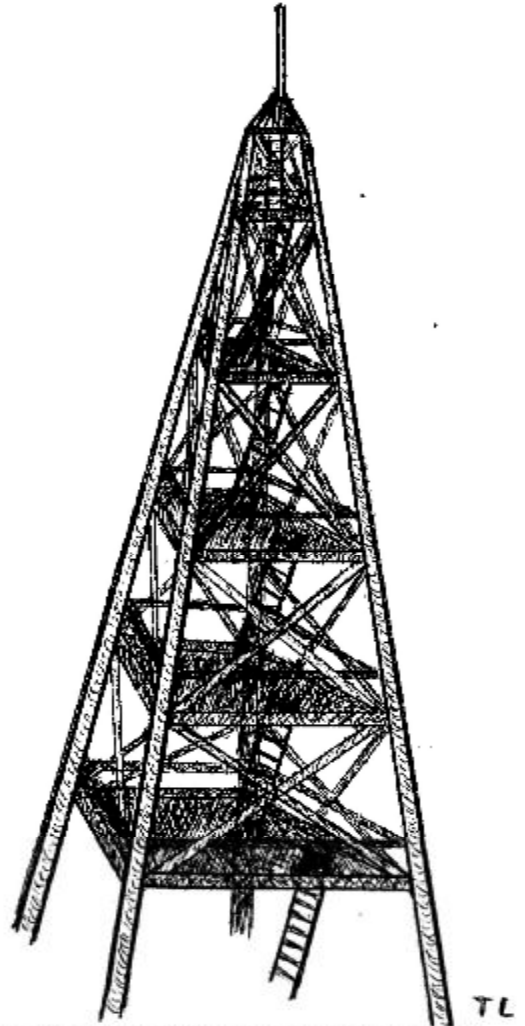
Marec 1963 - Bratislava - Veľká rieka - Zátoka Dunaj zľava: Dawson, Apač(†), Palco, Pepo Floch (†), Šorab (†), Kata, Tony.

Les okolo netvoril ani kruh ani štvorec, skôr nepravidelný obdĺžnik z juhu otvorený k Dunaju. Nedá sa povedať či lúka bola využívaná aj na kosenie trávy na seno pre zver alebo dobytok, ale bolo hneď každému jasné na prvý pohľad, že je spásaná a slúžila jelenej zveri, ako rujoisko, resp. poľovníkom ako strelnica. To bolo

zjavné hneď ako sa vošlo do stredy a na severnom konci lúky, trochu v popredí z lesa sa vypínal mohutný dub. Určite starší tak 100 - 150 rokov, pretože sa nedal objasniť, aj kvôli rebríku, čo viedol hore na posed. Ten, bol zapasovaný 4-6 m. medzi prvými hrubými konármi, ktoré mali hrúbku dospelého stromu. Bol pomerne veľký a výborne situovaný na celú lúku. s trochou sarkazmu by sa dalo povedať, že len slepý by sa netrafil. Ak by sme však chceli pripomenúť samotný prvý dojem z Jelenej lúky z tej doby, tak najviac jej dominovala triangulačná drevená veža neuveriteľnej výšky asi trojposchodového domu. Ako sa na ňu liezlo môžu povedať len tí, ktorí sa na ňu vyliezť odvážili. Chcelo to dobrý žalúdok, dobrú

guráž a nekonečnú túžbu vidieť raz ako jastrab či orol, alebo iný vták. Kto potom, už v tej akoby eufórii prehliadol tie rôzne prehnité tabuľky, tak mohol vystúpiť na prvý rebrík a tiež na prvú štvorcovú plošinu „rozhľadne“. Odtiaľ, kto chcel mohol cik-cakom vyliezť na druhú, tretiu aj štvrtú, ale nemusel mnohí sa aj vracali na zem. Celá stavba bola síce zakotvená v zemi a drevo bolo zo smreku alebo jedle (tatranskej?), bola však ďaleko staršia ako my. Tie štyri základné piliere smerovali do ihlanu až po poslednú (asi) piatu plošinku, z ktorej ešte vytrčala do výšav prostredná trojmetrová žrd', končiaca kdesi v nebi. Na túto mal naozaj málo kto chuť vyliezť, lebo ono sa to tam hore kolembalo celé z boka na bok aj v bezvetří, už len váhou z pohybu toho kaskadéra. Boky veže boli samozrejme lešenárskym spôsobom vyšprajcované, ale celé to praskalo a vŕzgalo vo švíkoch a pri chôdzi po podlahe plošiny zvetranej počasím a rokmi sa trochu zvieralo hrdlo (niekomu aj niečo iné...). Stálo to za to. Ten výhľad sa už nikomu nezopakuje, lebo tie veže, ktorých bolo popri toku Veľkej rieky viacero spadli a vlastne boli nahradené triangulačnými kameňmi s krížikom

uprostred a železnou červenobiellou žrd'kou. Nie však na dlho, lebo dnes je železo drahé. Pohľad na krajinu z takej výšky bol neskutočný, keďže kraj je rovina videli sme všetko nad stromami susedné trianguli a do diaľky za Šamorín, cez Ovsište, Engerau do Maďarska a Rakús, cez Svätý Jur pezinské kostoly, veľmi ďaleko Malé Karpaty samozrejme, že Bratislavu a výstavbu Slovnafu. Dnes si s trpkosťou môžeme len spomenúť, že tá krajinka a lúka sú zasypané haldami štrku z Dunaja, ich výška nedosahuje ani druhé poschodie „našich“ triangulákov. Toto všetko si môžu teraz pripomenúť trampí, vodáci turisti a mnohí iní, keď prejdú hrádzu od hospody U Flinstonovcov, kam ich odvezie už aj autobus MHD z Vlčieho hrdla. Žiaľ v tej dobe sme nemali kvalitné fotoaparáty (skôr žiadne) takže si tu „našu“ vežovú rozhľadňu môžeme tak akurát nakresliť.

Pre lepších pamätníkov treba pripomenúť, že pred asi 55-timi rokmi mohla mať aj o poschodie menej, takže si ho treba odrátať.

Tony Lovec

Celosvetový potlach-Kanada 2011. Môj splnený sen.

Peter „Bublina“ Krajčovič

Tretie pokračovanie

Asi 15 km od tohto miesta začal v roku 1949 pracovať na obdobnom diele, ale rozsahom a námetom, ktorý nemá obdoby sochár poľského pôvodu Koczak

Ziolkowski. Rozhodol sa do tejto tvrdej žuly vysekať sochu Crazy Horse-Splašeného koňa, legendárneho indiánskeho bojovníka za práva domorodého obyvateľstva. Socha predstavuje náčelníka cválajúceho na koni s vystretou ľavou rukou ukazujúcou do diaľky. Rozmery skaly do ktorej sekajú sochu je dĺžka 208 a výška 185 metrov. Keď v roku 1982 sochár zomrel, ako 74 ročný zanechal po sebe nedokončené dielo, ktorého dokončenie je

v nedohľadne. Práce napredujú pomaly, lebo sú financované iba zo zbierok a výnosov z parkovísk a indiánskeho múzea, ktorého je tento monument súčasťou. Navečer si staviame stany v campe pri meste Custer City a plánujeme zajtrajšiu etapu našej cesty. V noci sa cez camp prehnala veterná smršť, veľa nepršalo, ale rýchlosť vetra sme odhadovali na 130 km za hodinu. Našťastie si to odniesli iba polámané stanové tyčky.

Prechádzame Južnou Dakotou zo západu na východ. Hory ustúpili a nahradili ich nekonečné prérie na ktorých pozorujeme stáda dobytky a koní. Je krásne letné počasie, ale na slovenské pomery trochu teplo. V tieni je 38 stupňov Celzia, tak máme v aute zapnutú klímu. Noc strávime v mestečku Chamberlain, motely neďaleko diaľnice, ktoré sú aj tu bezplatné.

Ráno smerujeme do väčšieho mesta-Sioux-Fall, cez ktoré preteká rieka Big Sioux River. Mesto dostalo meno po vodopádoch, ktoré sú na tejto rieke a teraz sú súčasťou miestneho parku. Ako atrakcia a pozostatok z čias osídľovania západu tu zostal veľký mlyn na vodný pohon so sýpkou, ktorá mala už vtedy 7 poschodí. Sú tu aj zvyšky vojenskej pevnosti. Bola to krátka zastávka na pár fotiek a občerstvenie v tomto horku a ťaháme ďalej. Prichádzame k sútoku Big Sioux River a Missouri na ktorom je postavené mesto Sioux City. Všetky campy popri rieke sú po veľkých záplavách zatopené a my hľadáme ubytovanie v penzióne. Rieku Missouri prekračujeme po moste a je v tomto mieste širšia ,ako Dunaj v Bratislave. Ideme ďalej smerom do Omahy, kde sme našli slušný camp a staviame stany. Je tu veľa mušiek, ktoré sa tu vyrojili

po záplavách, ale musíme si to vytrpieť. Ráno doštípaní opúšťame tento camp v štáte Iowa a smerujeme k hranici s Illinois. Hraničným mestom je Devenport, kde nakupujeme potraviny a dopĺňujeme nádrž. Tu meníme smer našej cesty na sever k Chicagu a Michigenskému jazeru. Tu už naplno cítiť vplyv východu, popri cestách sú nekonečné lány kukurice. Tak ako v Kanade aj tu sú rodinné domy stavané celé z dreva iba štátne inštitúcie a veľké firmy majú kamenné budovy. Už z diaľky na nás vyčnievajú mrakodrapy veterného mesta, ako indiáni nazývajú Chicago. Je 25. deň našej cesty, 3. júla - nedeľa, predvečer

sviatku nezávislosti. V centre mesta je podozrivý klud, jazdí málo áut. Väčšina obyvateľov sa sústredila k jazeru a do prístavu, kde sa konajú oslavy. Alkohol sa nepredáva a väčšinu ľudí sviatočne vyobliekaných tvoria černosi. Nocľah hľadáme za mestom pri jazere, ale motel je drahý, za 4 miestnu izbu chcú 100 USA dolárov. Ideme ďalej a v mestečku Stn. Bend dostaneme to isté za 45.

Odchádzame z Illinois a prechádzame krátkym úsekom Ohia do mesta Toleda, ktoré leží na brehu Erijského jazera. Z diaľky obchádzame Cleveland, čo poznáme iba z mapy a do výšky sa týčiacich mrakodrapov. Nocľah si hľadáme na brehu jazera, ale chatka pre nás tu stojí na noc 365 dolárov, tak ideme ďalej. Podarí sa nám zohnať motel za 55 dolárov, tak neváhame a prenocujeme.

Ráno vyrážame popri jazere cez Pensylvániu do mesta Erie. Tu fotíme prístav, nakupujeme potraviny a benzín. Pokračujeme po okresných cestách, lebo diaľnica

z Chicaga do Buffala č. 90 je spoplatnená. Popri cestách pozorujeme zakryté koče, alebo bričky, ťahané koňmi. Vozia sa v nich príslušníci Amischskaj cirkvi, ktorí sa aj tradične obliekajú a ľahko vyniknú v dave svojim výzorom. Žijú životom, ako pred 150 rokmi, kedy sa sem z Európy prisťahovali. Navečer staviame stany v campe za 25 dolárov a varíme cestoviny. Dochádza nám vplyv na varenie

a dúfame, že zostane na raňajšiu kávu.

Je 6.júla a sme 28.deň na cestách. Pokračujeme do Buffala, ktoré už leží v štáte New York a popri ceste pozorujeme nekonečné rady viníc. Asi sa tu

dobre darí vinnej réve. Prechádzame cez Buffalo, ktoré leží na Niagara River a je známe aj dobrým hokejovým klubom. Naším cieľom je však Niagara vzdialená asi 20 míľ na sever. Na okraji mesta je informačné centrum, kde si berieme propagačné materiály a dostávame ponuku od tunajšej cestovky „na prehliadku vodopádov. Za 80 dolárov ponúkajú odvoz a dovoz minibusom, lístok na loďku na prehliadku Niagary počas plavby, lístok na výťahy a prechod popod vodopády po drevených plošinách a schodoch. V cene sú aj 2 pršiplášte, jeden modrý na loď a druhý na pešo a plastové sandále. Je to slušná suma na osobu, keď si zrátame, že by sme museli hľadať cestu, platiť parkovné a máme to aj z výkladom. Berieme, a o chvíľu nás a nejakých Rusov a Číňanov vezie minibus k vodopádom. Prvou zastávkou je veľká plošina nad ohybom rieky, odkiaľ sa pozeráme a samozrejme fotografujeme celkový pohľad na vodopády z diaľky asi 1

km. Vidíme tu lanovku ponad rieku, ktorú tu postavili, keď tu ešte nestál oblúkový most. Na druhej kanadskej strane stoja vysoké mrakodrapy a pravdepodobne televízny vysielač. Premiestňujeme sa na veľké parkovisko nad vodopádmi a spolu zo sprievodcom schádzame do prístavu lodí, ktoré premávajú popod vodopády a vozia turistov. Nastupujeme a fasujeme modré pršiplášte, obliekame si ich počas plavby. Plavíme sa okruhom popod padajúcu vodu, ale veľa fotiek sa nedá robiť, lebo sa tu z padajúcej vody tvorí hmla a máme z toho mokré objektívy. V ohlušujúcom kotly plnom vody sa ani nepočujeme. Plavba trvá asi pol hodinu a v prístave vchádzame do veľkokapacitného výťahu, ktorý nás vyváža na vyhliadkovú plošinu, ktorá je vysunutá nad rieku z ktorej je nádherný pohľad na toto krásne, vodné divadlo. Fotoaparáty cvakajú a okolo nás sa premieľajú všetky ľudské rasy a národnosti, čo

existujú. Presúvame sa minibusom na ostrov uprostred rieky, kde v malom parku pri vchode stojí bronzová socha Nikola Teslu, ktorý tu postavil prvú hydrocentrálu na výrobu elektriny na svete. Výťahmi schádzame asi 60 m dolu pod vodopády a obliekame si žlté pršiplášte a plastové sandále. Prehliadka pokračuje po drevených schodištiach a terasách, ktoré sú umiestnené bezprostredne pod vodopádmi. Aj tu dostávame sprchu,

ako na lodi, ale stojí to za to. Máme pekné letné počasie, ale začína sa mračiť. Po prehliadke nás minibus odváža na parkovisko k infocentru. Tu nás zastihla krátka búrka, ale po nej sa zasa vyjasnilo. Prehliadka trvala skoro celý deň a tak je načase hľadať nocľah. Na okraji mesta sa ubytujeme v motely za 57 dolárov, včetně raňajok.

Druhý deň venujeme prehliadke mesta, nakupujeme darčeky a suveníry. Včera nám sprievodca hovoril a Mates prekladal o elektrocentrále na vodopádoch. Funguje ako prečerpávačka. V lete sa vracia do horného koryta asi 50 percent a v zime až 70 percent vody, čo sa mi zdá neskutočné. Obedujeme čínu a po obede vyrážame z mesta smer na východ do Syracuse. Motely sú tu drahé, lebo v okolí je veľa sladkovodných jazier, kde sa pestujú vodné športy a rybárstvo. Večer sme našli prázdny camp, tak stavíme stany.

Ráno pokračujeme do 70 míľ vzdalenej Albany, hlavného mesta štátu New York. Je 8.júl,piatok, 30 deň našej cesty. Albana je veľké mesto s univerzitami a Rockefellerovým centrom, bankami a štátnymi úradmi. Je tu veľká premávka, blíži sa víkend a my si mesto prehliadame z auta. Pokračujeme a meníme smer na juh na Kingston a ďalej na Newburgh. Diaľnica č.87 je z Albany spoplatnená, tak cestujeme väčšinou po okreskách, kde toho aj viac vidíme a môžeme kdekoľvek zastaviť. Prekračujeme Hudson River a v Newburghu sa ubytujeme v motely. Nemáme už plyn na varenie, našťastie je tu mikrovlnka, čo nám na párky a kávu pohodlne stačí.

Po raňajkách smerujeme do mestečka Harmon, kde objavujeme veľké nákupné centrum, čo si pochvaľujú hlavne baby. Nakupujeme, stretávame tu aj zopár Čechov, ktorých poznať po reči. Poobede sa vydáme hľadať camping do Medvedích hôr, pohoria, ktoré je vysoké, ako naše Malé Karpaty. Sú tu zmiešané lesy a niekoľko veľkých, horských jazier, ako stvorených na rybačku. Po asi 20 km nájdeme camp, ktorý sa zdá preplnený. Je na brehu jazera a za 2 stany pýtajú 95 dolárov, bez parkovného. Je to najviac, čo sme doteraz platili za camp. Rozhodneme sa večer z tohto pekného miesta vrátiť do mestečka a u Taliana máme izbu so sprchou za 65 dolárov. Sušíme zvlhnuté stany, lebo je pekne a veľmi teplo. Večer pri porade sa rozhodneme, že tu zostaneme ešte jednu noc a Talian nám dal zľavu. Na druhý deň pokračujeme v nákupoch, likvidujeme nepotrebné veci, ako riady, varič, stan a Božka nejaké oblečenie, ktoré už nebude potrebovať a chce si tu kúpiť niečo nové. Zajtra totiž odchádzame do New Yorku. Asi 10 míľ na sever od Hudson River sa nachádza známa vojenská akadémia West Point. Ráno 11.júla sme na ceste 33 deň a my vstávame skoro -o pol piatej. Raňajkujeme a balíme si veci do cestovných kufrov a vyrážame do Veľkého jablka, ako domáci nazývajú New York. Máme pred sebou asi 120 km cesty údolím Hudson River. Tesne pred New Yorkom prekračujeme dlhým mostom rieku a za predmostím sa začína mesto. Po pravej strane je New Jersey, vchádzame krátkym mostom na Manhatean. Dobré sa tu orientujeme, lebo na

každej križovatke je smerová tabuľa s číslom ulice a svetovou stranou, kam smeruje. My hľadáme 131 ulicu ,kde máme zaistený hotel. Bez problémov ho nájdeme, vyložíme si batožinu a ja s Matesom ideme o 3 ulice ďalej do pobočky firmy Hertz vrátiť auto, ktoré sme si vypožičali na západnom pobreží. Vraciame sa do hotela, ubytujeme sa a na recepcii si berieme množstvo propagačných materiálov a mapiek, na orientáciu v tomto Babylone áut, ľudí a výškových budov. Rozhodli sme sa ,že dnes ešte stihneme navštíviť Empair State Building, jeden z prvých mrakodrapov na svete a jeden čas to bola aj najvyššia stavba na svete. Pred budovou nás lákajú černosi na prednostné vstupenky za 47 USD, lebo je vo vestibule riadna rada na 3 hodiny. Potom, ako sa ich Mates po anglicky spýtal, či majú aj zľavy pre seniorov, máme od nich pokoj. Vo vstupnej hale je rada na 10 minút a my za 20 USD čakáme na rýchlovýt'ah, ktorý nás za 1 minútu vyvezie na 80 poschodie. Tam prestúpime na menší, lebo tu sa budova zužuje a vezieme sa hore ešte 6 poschodí na vyhlídkovú terasu, ktorá je po obvode celej

stavby. Je pekný slnečný deň, ale nad mestom je smogový opar, preto všetko vidíme a fotíme New York zo všetkých strán. Pekne je vidieť, ako sa rieka delťou vlieva do Atlantiku, obdivujeme ostrov Slobody a na nej jednu z najznámejších d'ám-sochu Slobody. Po prehliadke sa vydávame na prieskum obchodných domov, ktoré zväčša patria svetovým značkám. Môj dojem z tohto mraveniska je rozporuplný. Všade naokolo

neutíchajúca premávka, kde jednu tretinu áut tvoria taxíky, ľudia, ktorí sa tlačia ku prechodom pre chodcov a vrážajú do seba samozrejme všade nadháňajú do reštaurácií a rýchlych občerstvení sľubujúcich percentá zliav. Mates tomu hovorí, že je to šlopec na turistov: on to berie inak ako ja, žije v Sydney a tam je to obdobné. Stále musíme na seba dávať pozor, aby sme sa nestratili, hoci orientovať sa tu je úplne jednoduché. Zo severu na juh sú očíslované všetky avenue z východu na západ street. Na večer sme si dali hamburger, no nič moc. Kde sú naše zemiakové placky, alebo bryndzové halušky zo zákvasom.

Druhý deň sa vyberieme na samý južný cíp ostrova, kde je prístav pre trajekty a menšie lode. Po ceste obdivujeme prvý vysunutý most na svete, zavesený na lanách, ktorý spája Brooklyn s Manhathanenom. Je to Brooklynský most, ktorý postavili v rokoch 1876-1883. V prístave nastúpime na trajekt, ktorý pláva okolo sochy Slobody na ostrov Long Branch. Počas plavby fotíme sochu aj panorámu mesta. Na ostrove vystúpime a čakáme na trajekt, ktorý nás zoberie späť. Máme pekný zážitok, aj preto, že jedna z mála atrakcií ,ako je táto plavba bola zadarmo. Od hotela do prístavu sme prešli peši asi 16 km a cesta nám trvala viac ako 3

hodiny. Naspäť sme išli autobusom a po ceste sme objavili taliansku pekárňu, kde sme kúpili slušný chlieb na večeru. Po nej sa vydávame ne prechádzku večerným mestom. Prechádzame po Broadway, aj 5 avenue, zastavujeme na Time Squer, Madison Sugar Garden.

Všade na nás pôsobia neónové veľkoplošné reklamy známych aj neznámych firiem a spoločností. Zastavujeme sa aj pri Rockefellerovom centre, kde si smotánka robí večierok, ktorý je len pre pozvaných, čo vidieť podľa ochrankárov rozmiestnených okolo. Po jedenástej večer sa unavení, dotrepeme na hotel a po sprche ideme na pelech.

Večer sme plánovali ísť do Central parku, ale je to od nás asi 10 km, tak sa baby rozhodli, že je ľahšie chodiť po obchodoch, ako po betónových chodníkoch. Tak robíme posledné nákupy. Obedujeme u Taliana mäsové guľky s cestovinou a minerálkou. Celý obed nás stál 37USD. Večer si na recepcii zaistujeme odvoz minibusom na letisko J.F.Kennedyho.

Ráno, keď máme pobalené sa ešte naposledy prejdeme po okolí hotela. Pozorujem smetiárov pri práci a uvažujem nad tým, že sú asi po bankároch

najlepšie zarábajúcimi v tomto veľkom meste. Odpadkov je tu toľko, že ich na jeden krát neodvezú a prídu po ne na druhý deň, keď ich je tam raz toľko. O 11 hodine sa nakladáme a vezieme sa s pár zastávkami ,kde nakladáme ďalších cestovateľov na letisko. Prechádzame Brooklynským mostom, cez rovnomennú štvrť. Potom nasleduje Queens a Harlem. Až tu je vidieť ,čo sme na Manhatane, výkladnej skrini New Yorku nevideli.

Opustené továrne s porozbíjanými oknami, viac bezdomovcov, ako v centre a celkový pochmúrny, zaprášený pohľad na zeleň, ktorá prežíva tak, tak. Po príchode na letisko nás šofér rozvezie po jednotlivých termináloch. Lúčime sa s Matesom a Kristínou, lebo oni letia do Frankfurtu Lufthanzou a my s British Airweis do Swechatu, s tým, že sa doma určite stretneme.

Takto sa po 40 . rokoch splnil môj sen vidieť Kanadu a ešte niečo na viac. V hlave mi teraz drieme myšlienka, že keď mi to zdravie dovolí, som pozvaný za 3 roky do Austrálie na 9.celosvetový potlach. A prečo nie!

Bublina.

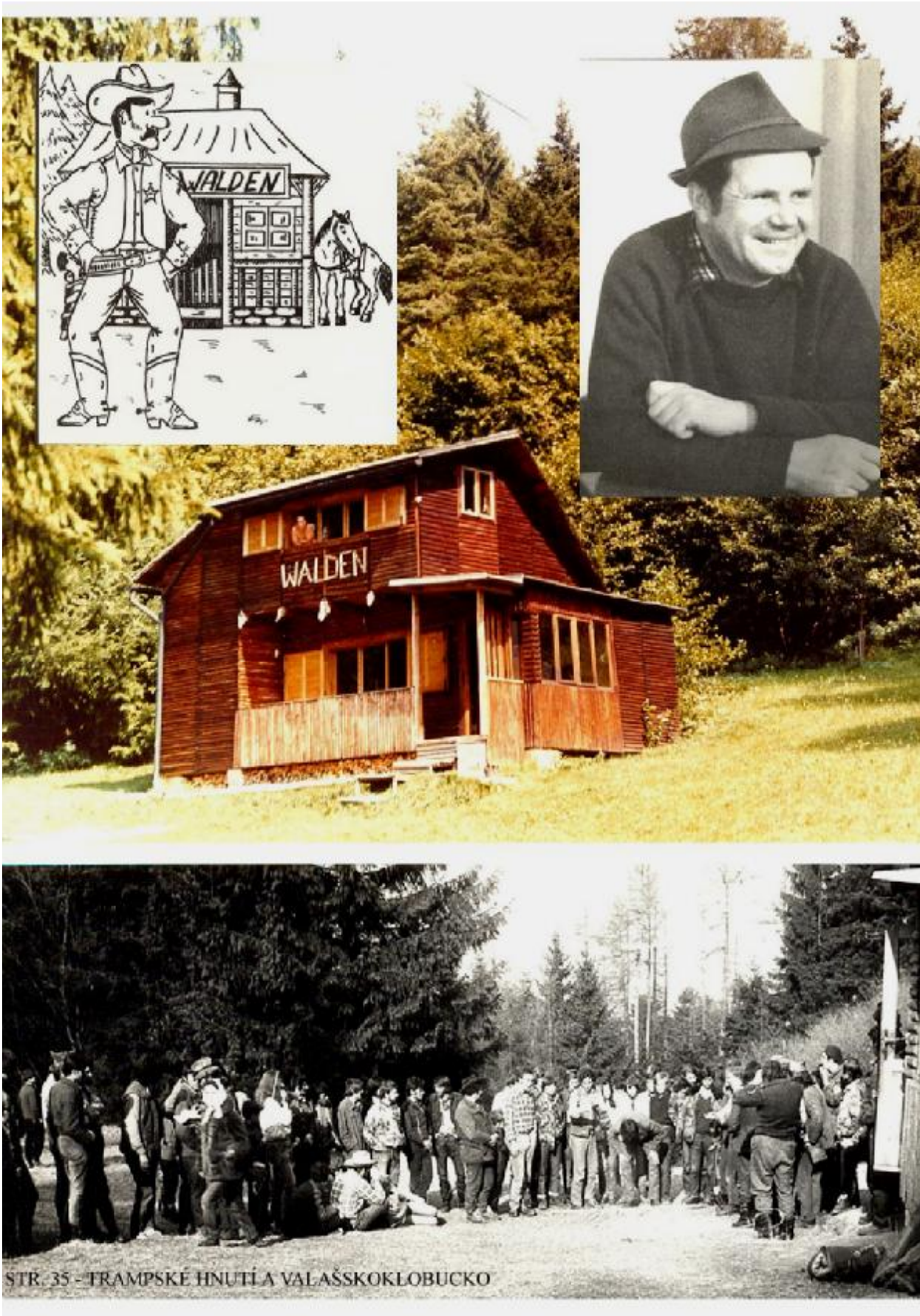
Trampské hnutie a valašská kloboučka Jaroslav Šperling – Kejpr

Věnováno kamarádkám a kamarádům -- jedenáste pokračovanie

OSADA MLADÁ SHANGRI-LA

Čtyři kamarádi, pocházející z jedné ulice, rádi trávili svůj volný čas v zákoutích Starého města a v malém údolí potoka, na místech, kterým se říká Hladné Pusté. Ještě před tím, než věděli, co se skrývá pod názvem tramp, zažívali po vzoru Vinettoua a Rychlých šípů všelijaká dobrodružství. Stavili bunkry, kladli ohně a hráli hry. Pepa Šperling - Tarzan přitom pásl krávu Babušu. Zdenek Žilák - Červík, Vilda Vilímek - Bil a Franta Fiala - Ťapák mu přitom asistovali. Pak přichází Tonda Papež - Malý Tom, jejich spolužák ze školy a zve je na chatu Shanri-lu, která leží na Javorůvkách pod horou Královec. Jeho otec Tom je členem osady Věčné Mládi, která svoluje, aby chatu navštěvovali. Na jednom setkání trampů na Shangri-le byli pozváni na zimní táboření na Holém Vrchu. Tam se k nim přidává Jaroslav Jaroš - Čochtan, který tam přišel se svým tátou, zvaným Kolečko z osady Vlci. Časem přichází Jura Bistrý - Pytel. Z těchto kamarádů kromě Bila a Ťapáka vzniká na Štěpána roku 1979 osada Mladá Shangri-la. Událo se to za přítomnosti federálního šerifa Finiše ze vsetínské osady Hawaii a dalších kamarádů. Zoro, šerif z osady Věčné Mládi, jim předává šerifskou hvězdu. Později byl za člena osady přijat Petr Janáč - Pudl a Ťapák jako čestný člen osady. Přívrženec osady byl Radek Brtiš - Lišák, kterého též nazývali Parazit osady, častý účastník osadních akcí. Založil osadu Tenese, která měla jednoho člena a tím byl on. Další přívrženci byli: Mirek Zúbek - Čajíček, Petr Bistrý a Radek Holzner, známí též jako Medvědi, Přemysl Jaroš - Plexa, Vlast'a Frička, Karel Bilnica - Hombre, Zdeněk Zúbek - Chrup a Vilda Vilímek - Bil. Spřízněná osada byli Hurikáni z Poteče. První jejich vandr byl po Moravsko-slezském pomezí z Vlary do Bojkovic. Hned nato jeli dva zástupci osady na Ivančenu v Beskydech. Následoval Vršatec, Pulčiny, Lednica. Vandrů přibývalo, začali jezdit i dál a na delší dobu - Strážov, Súlov, Fatry, Roháče, Slovenský ráj, Dukla,... Všichni členové osady byli členy ČSOP a EPAČu - hnutí mladých, které vedl Mirek Janík z osady Javorinka. Po nějakém čase, když vyvanul z ochránářiny trampský duch, většina vystupuje. Časem se osada rozděluje. Červík a Čochtan koketují s horolezectvím a vysokohorskou turistikou. Tom s Ťapákem většinu času tráví zvelebováním chaty. Tarzan, Pytel a Pudl, okouzleni knížkou Miroslava Nevrlého Karpatské hry, prosazují radikální přístup k trampování. Určitou roli v jejich smýšlení hraje také náboženství, jehož hodnoty v té době objevovali. Po čase přišly první lásky a osadníci se začali ženit. Nastaly jiné starosti. Aktivita, na kterých se dodnes někteří členové setkávají, jsou Chilkoot - zimní táboření na Slovensku, které vzniklo jako výroční oheň osady, Holý Vrch - přechod a zimní táboření, shangri-lácké hody, setkání na Štěpána a na Silvestra, potlach SKO, sečení Javorůvek a pěší pouť rodin na Hostýn.

CHATA WALDEN

Postavena roku 1968 Džimem z osady Věčné mládí. Hlavním důvodem stavby byla skutečnost, že osadní chata Shangri-la, již byl od roku 1948 členem, dostala soukromý charakter a tím nemohla naplňovat zvýšený zájem trampů – Džimových kamarádů – navštěvovat tuto část valašské krajiny. Dále tomu napomohla uvolněná politická situace, která pomohla k rychlému povolení stavby. Při stavbě byli nápomocní kamarád Tajman z T.O. Javorinka, mistr tesař ze Študlova a dva pomocníci. Jméno chatě dal Kiwi z T.O. Poslední příležitost z Chrudimi, a to podle knihy Henryho Davida Thoreau „Walden, čili život v lesích“. Autor této knihy žil v Condordu v Massachusetts v USA. V lesích si sám postavil srub a nějaký čas tam přežíval.

S přesností lodního deníku Džim na své chatě vede knihu návštěv. Každý rok tuto chatu navštěvuje na dvě sta kamarádů a kamarádek, jak z trampských osad, tak trampové samotáři, skauti, ochránci přírody a členové různých přírodních hnutí.

CHATA WAHOJ

Wahoj, což znamená „všichni vandráci ahoj“ přišla na svět roku 1987, kdy kamarád Doktor, vlastním jménem Mira Trčka, odkoupil tuto chatu, dříve nazývanou Hájka. Chata leží na západní straně od hory Královec v místech, kterým se říká Skálí. Doktor tuto chajdu osídlil a se svými kamarády trampy, většinou vzdálenými, ne místními, ji opravil a zvelebil. Chata žila a žije svým vlastním životem. V minulosti neměla nikdy velké napojení na klobucké osady. Až v poslední době spolupracuje s chatami Shangri-la a Walden a to tím, že ji navštěvují společní kamarádi. Chatu vedle klasických trampů navštěvují taky vodáci a rybáři.

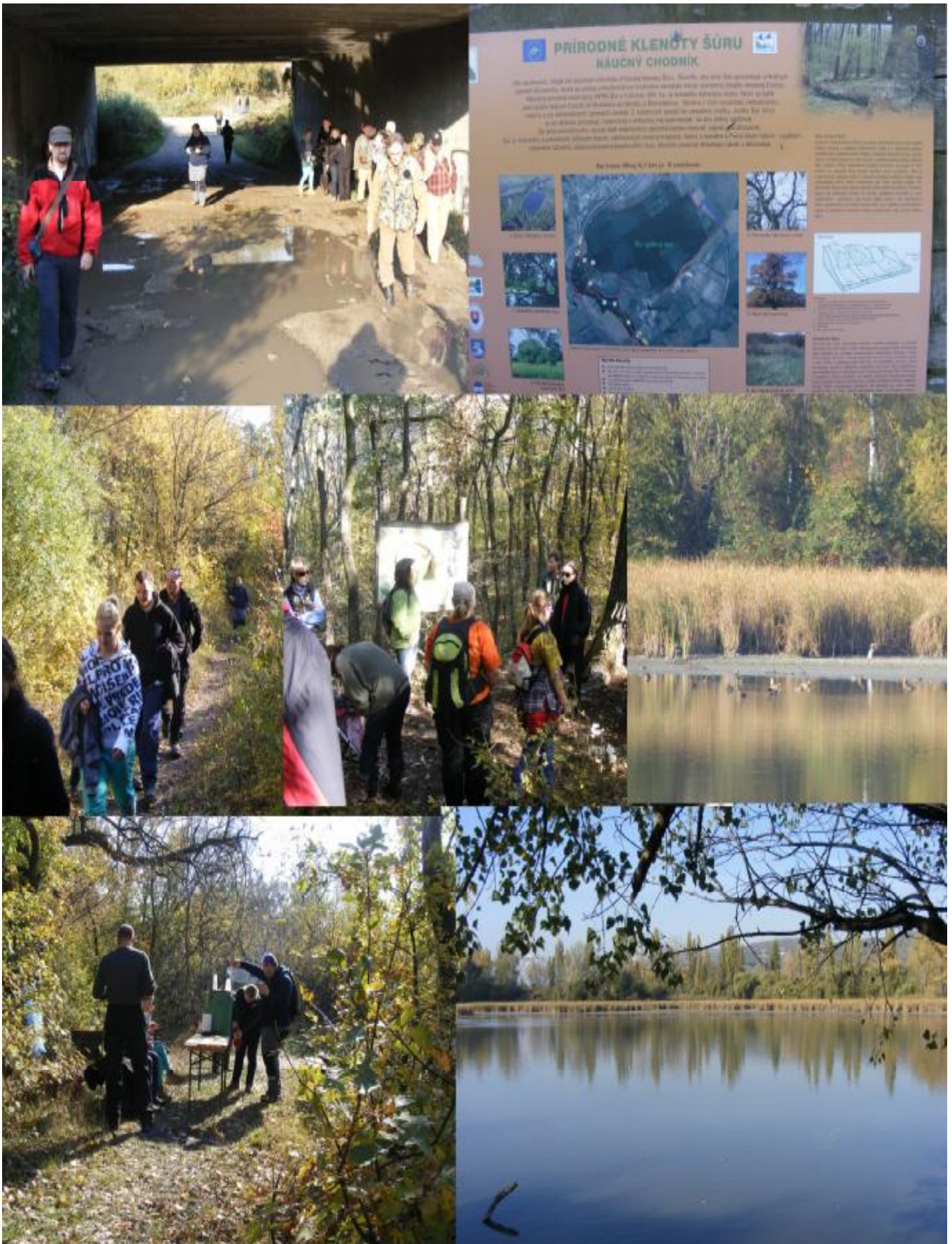

Wahoj r. 1987

Doktor – Mira Trčka

© Vydalo: Regionálne trampské združenie – Pezinok pre vnútornú potrebu združenia.

Spolupracovali kamaráti : Gula, Rendy, Lewis, Tony Lovec, Kejpr, Bublina a ďalší.

Predpokladaná uzávierka budúceho čísla 13.2.2013.

kontakt: www.rtzpezinok.tym.sk, www.malokarpatskyobcasnik.tym.sk email: malokarpat.obcasnik@gmail.com